

ILOISTA KESÄÄ KOTIKIRKON LUKIJOILLE

2 | 2024

HÄMEENLINNA 12.6.2024

AJANKOHTAINEN
LUKUPAKETTI

Pysähdy
ja lue
rauhassa.

PARAURHEILIJA & YRITTÄJÄ

Pauliina
Hatunen:

PERIKSIANTAMATTOMUUS
ELÄMÄN VOIMANA

Menot-liite!

KAIKKI TAPAHTUMAT
LÖYDÄT KÄTEVÄSTI
YKSISSÄ KANSISSA

HAUTAJAISET EDESSÄ
VINKIT JA NEUVOT JÄRJESTELYIHIN

HÄMEENLINNA-VANAJAN
SEURAKUNTA

pääkirjoitus

MUISTA PYHITTÄÄ LEPOPÄIVÄ

*”Seitsemäntenä päivänä hän lepäsi
kaikesta työstään, jota hän oli tehnyt.”*

Näillä sanoilla Ensimmäinen Mooseksen kirja kuvaa Jumalan toimintaa luomiskertomuksen lopussa: saatuaan maailman perustukset valmiiksi hän päättää levätä ilmeisen raskaan työn päälle.

Jos joku Jumalan kaltainen katsoo lepäämisen tarpeelliseksi, kyse tuskin on millään tavalla toiminnasta. Silti me ihmiset tapaamme usein unohtaa sen. Elämme suorituskeskeisessä, yhä hektisemmässä maailmassa, jossa keksimme toistuvasti syitä jättää lepo väliin. Piiskaamme itseämme ahkeroimaan, kehittymään, saavuttamaan. Levolle ei ole aikaa, päinvastoin: rennosti ottava ihminen saa helposti saamattoman laiskurin leiman.

Koulu- ja työelämä ovat täynnä paineita, stressiä ja yhä tiukempia vaatimuksia. Tällaisen jälkeen luulisi levon olevan täysin ansaittua ja oikeastaan välttämätöntä, jotta jaksaisimme taas painaa hommia. Silti jopa vapaa-aikamme täyttyy ärsykkeistä ja paineista. Lomaa varten laaditaan kaikenlaisia suunnitelmia, joita sitten suoritetaan hiki otsalla. Sometilit odottavat uusia julkaisuja, joihin sitten lataamme kuvia ja kommentteja jatkuvalla syötöllä. Vapaa-aika on pakko käyttää tehokkaasti, laiskuus on syntiä.

Vaan onko todella? Tällaisilla verukkeilla ainakin selitämme tätä kaikkea itsellemme. Samalla kuitenkin kuin huomaamattamme poltamme itseämme loppuun. Vapaa-ajan ei missään nimessä tule olla suorittamista, se on sananmukaisesti omaa aikaamme. Joka haluaa olla tehokas, käyttököön tuon ajan lepoon ja omaan olemiseen, jotta akut saavat rauhassa latautua täyteen uusia suorituksia varten.

Aina ei ole pakko jaksaa, eikä aina edes pidä jaksaa. Näin kesän tullen useimmat meistä siirtyvät vaihtelevan pituiselle kesälomalle. Se on oikea aika ottaa rennosti ja nauttia olostaan. Kovan urakan jälkeen jopa Jumala antoi itselleen luvan rentoutua. Tämä, jos mikä, on oiva esimerkki itse jokaiselle noudatettavaksi.

Antti Mäkinen

ma. seurakuntapastori
Hämeenlinna-Vanajan seurakunta

hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

Diakoniatyöntekijä Hanna-Leena Niemelä työskentelee
Pysäkillä Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan edustajana.

30 v
Pysäkki
VAPAAEHTOISKESKUS

OLISIKO SINULLA MAHDOLLISUUS ANTAA HETKI AJASTASI VAPAAEHTOISTOIMINNALLE?

Ota yhteyttä Vapaaehtoiskeskus Pysäkkiin
hameenlinna.e-lomake.fi/lomakkeet/333/lomake.html

Pysäkin henkilökunta perehdyttää sinut toimintaan.
Vapaaehtoisena sinulla on oikeus tukeen, koulutukseen ja virkistykseen. Vapaaehtoistoiminta on maksuton ja merkityksellinen harrastus.

HENKILÖKUVA

Periksiantamattomuus
kantaa yli vaikeuksien.
**Lue Pauliina Hatusen
tarina s. 4**

HYVÄSTIT RAKKAALLE

Ohjeet hyvään
hautautapaan.
Lue s. 10

Vapaaehtoiskeskus Pysäkki 30 vuotta

Joka viikko diakoniatyöntekijä **Hanna-Leena Niemelä** vaihtaa työpisteensä seurakunnan tiloista Hämeenlinnan keskustassa sijaitsevalle Kumppanuustalolle. Tänä on erityinen päivä: Niemelä johtaa hartauden ja keskustelelee hengellisistä asioista osallistujien kanssa. Hän käsittelee hartauksessa tänä keväänä julkaistua uutta versiota psalmeista ja niiden kääntämistä nykykielelle. Puheensorina ja keskustelu psalmeista täyttää huoneen.

TEKSTI JA KUVAT **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**

Vapaaehtoiskeskus Pysäkki on ollut jo 30 vuoden ajan merkittävä osa Hämeenlinnan yhteisöä, tarjoten monipuolista tukea ja toimintaa kaupunkilaisille. Pysäkki perustettiin vuonna 1994 Hämeenlinnan kaupungin ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan yhteishankkeena. Sen tarkoituksena on edistää ikääntyvien hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä vapaaehtoistoiminnan avulla.

Tänä vuonna Pysäkki juhlii 30-vuotisjuhlansa. Sen historia on rikas, täynnä erilaisia vaiheita, toimintaa ja aktiivisia vapaaehtoisia. Hanna-Leena Niemelän lisäksi Pysäkillä työskentelee neljä Hämeenlinnan kaupungin työntekijää.

– Pysäkki on vapaaehtoistoiminnan keskus, joka yhdistää vapaaehtoiset ja avuntarvitsijat, kertoo Niemelä.

– Pysäkki tarjoaa paikan, jossa vapaaehtoistoiminta kukoistaa. Vapaaehtoiset itse suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa, ja työntekijät ovat auttavat organisoimisessa.

Niemelästä on hienoa, että Pysäkki toimii yhteisönä myös kaupungin uusille asukkailla. Monet uudet kaupunkilaiset ovat löytäneet oman paikkansa hämeenlinnalaisten joukossa

Pysäkin toiminnan kautta. Niemelä on monelle pysäkkiläiselle hengellinen tuki, jonka puoleen on helppo kääntyä elämän iloisissa ja suruissa.

Tällä hetkellä toiminnassa on mukana 194 vapaaehtoista.

– Ohjaamme vapaaehtoiset tehtäviin, joista he itse ovat kiinnostuneita. Perehdytyksen jälkeen vapaaehtoiset voivat suunnata myös yhdistysten tai muiden toimijoiden piiriin. Pääasia, että oikea väylä vapaaehtoisuuteen löytyy. Pysäkin työntekijät ovat aina vapaaehtoisten tukena ja apuna.

Pysäkin toiminta on kaikille avointa ja maksutonta. Sen tavoitteena on tukea elämän mielekkyyttä ja myös ikäihmisten kotona asumista ja hyvinvointia tarjoamalla ulkoilu- ja asiointiapua sekä mahdollisuuksia kokoontua keskustelemaan tai osallistumaan erilaisiin aktiviteetteihin.

– Vapaaehtoistoiminta on suunnattu ikäihmisille, mutta vapaaehtoisina voivat toimia kaikki täysi-ikäiset. Toivoisin, että kynnys ottaa meihin yhteyttä olisi mahdollisimman matala. Meillä on reservissä esimerkiksi kulttuurikavereita, jotka haluavat lähteä kaveriksi, vaikka museoon tai teatteriin, kertoo Niemelä. ■

Hanna-Leena ja Pysäkin vapaaehtoiset Kumppanuustalolla hartauden jälkeen.

PYSÄKILTÄ SEURAA, APUA JA TUKEA ARKEEN

- **PYSÄKKIJELPPARI** – Tarvitsetko sinä tai tuttavasi pientä apua arkeen? Pysäkiltä voi pyytää satunnaista apua ja kaveria asiointiin sekä pieniin kodin askareisiin. **Kysy lisää Mariannelta p. 050 3629 381.**
- **PYSÄKKIKAVERI** – Kaipaako sinä tai ikääntynyt tuttavasi juttuseuraa tai ulkoilukaveria? **Kysy lisää Katjalta p. 050 597 6186.**
- **PYSÄKKILUURI** – Kaipaako sinä tai ikääntynyt läheisesi juttukaveria puhelimitse? Pysäkiltä voi pyytää vapaaehtoista soittajaa, joka soittaa ja vaihtaa kuulumisia viikoittain. **Kysy lisää Mariannelta p. 050 3629 381.**
- **KULTTUURIJELPPARI** – Haluaisitko seuraa museoon, teatteriin, elokuvaan tai muihin kulttuuritapahtumiin? **Kysy lisää Jenniltä p. 050 463 6006.**
- **KIRJASTOJELPPARI** – Haluaisitko kaverin tai asiointiapua kirjastoon? **Kysy lisää Jenniltä p. 050 463 6006.**
- **DIGIJELPPARI** – Mietityttääkö digi? Tarvitsetko apua kännykän, tabletin tai tietokoneen kanssa? **Kysy lisää Jenniltä p. 050 463 6006.**
- **PYSÄKKIPOPPOO** – Kaipaako tekemistä, seuraa tai yhdessäoloa? Ryhmätoimintoihin osallistuminen on maksutonta, eikä niihin tarvitse ilmoittautua etukäteen. **Kysy lisää Jenniltä p. 050 463 6006.**

AIKA JUHLIA

Merimieskirkon
viimeiset kesäjuhlat.
Katso s. 8

50 VUOTTA

Seurakunnan perhe-
neuvonta 50 vuotta!
**Lue Sari Paanun
kirjoitus s. 14**

TERVETULOA MUKAAN!

**Tapahtumat löydät
uudesta Menot-liitteestä,
joka on helppo
säilyttää ja
ottaa mukaan!**

*"Laitetaan otsis kuntoon kuvaa varten",
Pauliina Hatunen hyrisee hellästi Linkkerille,
jolle on tiedossa kuvauksen jälkeen palkkioksi
leipäpala tai porkkanaa. Yhteys eläimeen on
Pauliinalle tärkeä ja voimaannuttava asia.*

PERIKSI EI ANNETA

- 100 kertaa olisi voinut luovuttaa, mutta luonteeni ei anna sen tapahtua, kertoo näkövammaisen Pauliina Hatunen.
- Mottoni on keskittyä siihen, mitä voin tehdä, eikä siihen, mitä en voi.

TEKSTI RIITTA-SISKO KEINONEN KUVAT MARIKA IJÄS

Salama iski samaan paikkaan jo toista kertaa, kun geneettistä verkkokalvon rappeumaa (*retinitis pigmentosa*) sairastava **Pauliina Hatunen** kaatui pari vuotta sitten pyörälennillä ja löi päänsä sillankaiteeseen. Keski-vaikea aivovamma yhdistettynä lottovoittotodennäköisyydellä saatuun sairauteen on tuhonnut Pauliinan näkökenttää niin, että hän näkee tällä hetkellä vain suoraan eteenpäin.

Pauliina hakeutui noin kymmenen vuotta sitten tutkimuksiin heikentyneen näkönsä takia. Aikaisemmin kirkas valo auttoi näkemään paremmin, mutta uutena oireena valo on alkanut häikäistä.

– Kaikkeen tottuu, Pauliina toteaa.

– Käytän navigointiin myös muita aisteja. Kuuloni on selvästi herkistynyt. Se ilmenee myös niin, että jos on paljon meteliä, saan stressioireita.

Pian diagnoosin jälkeen Pauliina antoi pois ajokorttinsa ja myi autonsa. Hän muistaa edelleen, kuinka tiukka paikka oli joutua tinkimään liikkumisen vapaudesta. Hän on kuitenkin etsinyt ja löytänyt siihen uusia tapoja, välineitä ja rutiineja. Luopuminen ja luovuttaminen ovat eri asioita.

– On pitänyt oppia irrottamaan asioista, jotka eivät enää ole mahdollisia tai tarkoituksenmukaisia – ja pyytämään rohkeasti apua, Pauliina sanoo.

– Ystäväni tietävät, etten pahastu, jos he eivät aina pysy auttamaan. Ymmärrän, että

olen joskus työläs kaverina, mutta he ovat ottaneet asian ihanasti. Minun vuokseni ei tarvitse alkaa säätää, organisoidun sitten sen mukaan, mikä järjestyy.

On pitänyt oppia irrottamaan asioista, jotka eivät enää ole mahdollisia.

Pauliina ja **Piia Hatunen** olivat suvun kahden yrityksen, Pyörämyynti Hatusen ja Hatusen Liikenteen, puikoissa vuodesta 2008 lähtien. Viime vuoden maaliskuussa Häme-Bus osti Hatusen Liikenteen liiketoiminnan, ja sisarukset ovat siitä lähtien keskittyneet polku-

pyörien ja pyöräilytarvikkeiden myyntiin. Pauliinan sairastuminen vaikutti ratkaisun taustalla.

– Halusimme rajata ja keskittyä sekä samalla parantaa henkilökohtaisen elämän laatua. Elämälle pitää antaa aikaa.

Pyörämyynnin perustaneet Pauliinan ja Piian vanhemmat tulevat eläkkeeltä tarvittaessa auttamaan.

– He eivät ole panneet pahakseen, enemmän joudumme toppuuttelemaan, Pauliina nauraa.

Pyörä pysyy – valikoima kasvaa

Pyöräilyharrastus on monipuolistunut ja sähköpyörät rynnistäneet markkinoille. Työsuhdepyörät ovat tuoneet alalle isoa

kasvua. Autoilu on murroksessa, ja uuden auton sijaan ehkä hankitaankin sähköpyörä, jolla voi kulkea perinteistä pyörää pidempiä matkoja.

– Tärkeintä olisi saada kaikki liikkumaan. Lapsille ja nuorille pyörä onkin luontainen kulkupeli, ja meillä on tietoinen valinta, että haluamme palvella koko perheen ja antaa pyöräilykasvatusta, vaikka junioripyörien myynti ei ole taloudellisesti niin kannattavaa. Ikä tuo luonnollisesti omat haasteensa.

Sähköavusteisuus madaltaa kynnystä lähteä lenkille niilläkin, jotka eivät jaksakaan esimerkiksi raskaita ylämäkiä.

Pauliina rohkaisee myös erilaisista liikuntarajoitteista kärsiviä selvittämään itselle sopivaa kulkupeliä.

>>

A woman with short blonde hair and glasses, wearing a dark blue polo shirt and grey riding pants, is smiling and holding the head of a dark brown horse. The horse is wearing a black halter with a small flag tag. The background is a lush green forest with birch trees.

Hevosen kanssa kaikki
muu pitää jättää syrjään.
Se kyllä vaistoa,
jollen ole täysin läsnä.

– Fillarointiin on saatavilla runsaasti erilaisia apuvälineitä. Monissa tapauksissa liikuntaa pystyy jatkamaan, mutta se vaatii selvitystyötä, mikä on juuri itselle hyvä. Esimerkiksi, jos normaalin pyörän päällä alkaa huimata, myös aikuisille on tarjolla kolmipyöräisiä pyöriä, Pauliina kertoo.

Tulevaisuuden trendiksi hän veikkaa erilaisia tavarapyöriä, joissa on välineitä muun muassa kauppa- ja matkatavaroiden kuljettamiseen.

Pauliina iloitsee laajenevan välineistön lisäksi siitä, että myös ulkoilureiteistä tehdään entistä enemmän esteettömiä.

– On mahtavaa, että ymmärretään, miten erilaisia me ihmiset olemme ja miten monenlaisia yksilöllisiä ratkaisuja me tarvitsemme.

Näkövamma ei ole estänyt Pauliinan omaakaan pyöräilyharrastusta, vaikka se onkin muuttanut muotoaan: ratkaisu löytyi parin kanssa harjoitettava tandempyöräilystä. Tandem-ajo on Pauliinan mukaan verrattain harvinaista Suomessa.

– Meillä sitä harrastetaan juuri siinä tapauksessa, jos ei voi pyöräillä yksin, mutta esimerkiksi Yhdysvalloissa parisunnat ajavat paljon tandemilla. Laji sopii kenelle tahansa. Siinä molemmat polkevat ja edessä oleva ohjaa ja vaihtaa vaihteita. Mennään samaan tahtiin, hyvässä yhteydessä.

Viime vuoteen saakka Pauliina myös kilpaili parinsa kanssa.

– Parakilpailuja ei järjestetä Suomessa ja kisamatkat valmistautumiseen vievät aikaa ja ovat todella työläitä. Haluan keskittyä nyt muihin asioihin. E-pyöräilyä, eli elektronista sisäpyöräilyä virtuaalimaailmassa, kuitenkin harrastan ja jatkan edelleen. E-pyöräilyllä on iso käyttäjämäärä ympäri maailmaa ja siinäkin pääsee kisaamaan.

Eläinyhteys isona rikkautena

Hevoset ovat olleet Pauliinalle tärkeitä pienestä pitäen. Neljä kertaa viikossa, kaikkina vuodenaikoina hän suuntaa tallille. Ratsastamaan Pauliina pystyy yksin – tai siis yhdessä Linkkerihevosien kanssa.

– Yhteys eläimen kanssa on iso rikkaus, ja on ihana asia, että se on ollut olemassa jo ennen sairautta. Nuorena olen ratsastanut tavoitteellisesti. Kehittyminen, kilpaileminen ja harjoittelu olivat tärkeitä. Nyt

asennoitunut ratsastukseen voimavarana.

– Hevosien kanssa kaikki muu pitää jättää syrjään. Se kylä vaistoa, jollen ole täysin läsnä. Meillä on molemmilla oma vikalistamme, mutta myös positiivinen ja periksiantamaton luonne, Pauliina nauraa.

Näkövamma vuoksi ruuhkassa ratsastaminen on vaikeaa. Pauliina menee tallille aamuisin, jolloin siellä on rauhallinen hetki. Ja toisaalta, jos tallilla on paljon muita ihmisiä, hänen maailmansa ei kaadu siihen, että sillä kerralla ei ratsasteta.

Hän esittelee näkövammaisten käsityökurssilla tekemäänsä harjaa.

– Kasvatin ensin Linkkerin häntää, jotta siitä saatiin parinkymmenen sentin mitalta jouhia. Nyt voin harjata hänet hänen omilla harjaksillaan.

Enemmän aikaa tärkeille asioille

Voimavaroikseen Pauliina listaa liikunnan ja läheiset, Linkkeri mukaan luettuna. Fyysisestä kunnosta kiinni pitäminen edistää hyvinvointia. Liikkeellä pysyminen antaa jo itsessään itsevarmuutta ja vapautta: maailma pysyy mahdollisimman saavutettavana ja avoimena.

Pauliina kertoo pohtineensa aluksi paljon hengellisiä asioita saatuaan tietää sairaudestaan.

Olen tehnyt oikeita päätöksiä. Vaikeissa paikoissa juuri hidastaminen on auttanut näkemään, mikä on hyvä.

– En ole jostain syystä kuitenkaan käyttänyt hengellisyyttäni sairauden kanssa selviytymiseen, vaikka se sinänsä onkin minulle tärkeä asia. Ajattelen elämästä niin, että minulla on toistaiseksi erilaisia keinoja käyttää sitä kaikkea, mitä olen jo saanut sekä itse muovata arkeani tarvittaessa uudestaan, Pauliina pohtii.

Uskonto ja hengellisyys merkitsevät hänelle kaikkea kannattelevaa luottamusta siihen, että elämä jatkuu ja ratkaisut löytyvät.

Sairaus on saanut Pauliinan keskittymään olennaiseen. Hän on vähentänyt yhdistystoimintaa ja karsinut kontakteja muutenkin.

Hatusen pyörän omistajat Piia ja Pauliina Hatunen tekevät kaikkensa tarjotakseen ratkaisuja ihmisten erilaisiin tarpeisiin. He haluavat liikunnan ilon kaikkien saataville. Pauliinan näkövamma ei ole estänyt pyöräilyharrastusta; se on vain muuttanut muotoaan.

– Jätän ihmissuhteissa enemmän myös toisen osapuolen vastuulle. En käytä ylimääräistä energiaa selittämiseen tai miellyttämiseen.

Mitä ne oleelliset asiat sitten ovat?

– Ihan elämän perusasioita: että kotona on kaikki hyvin, että työasiat järjestyvät ja että heppa voi hyvin. Nautin hetkistä, en ajattele kauhean pitkälle. Sillä tavalla ilo ei katoa elämästä. Mieheni on onnellinen, kun olen kotona enemmän. Arki on hyvää, mukavaa, Pauliina kuvailee.

Sairaus ja aivovamma ovat konkretisoineet ajan rajallisuutta.

– Suurin vaikutus arkeen on ollut se, että on täytynyt hidastaa tahtia. Mutta olen oivaltautunut, että se on enemmän hyvä kuin huono asia.

Fyysisesti Pauliinan on pitänyt esimerkiksi opetella hevosien selässä oleminen uudestaan, koska näön huonontuminen on heikentänyt tasapainoa.

Kaiken kaikkiaan Pauliina on tyytyväinen ratkaisuihinsa.

– Olen tehnyt oikeita päätöksiä. Vaikeissa paikoissa juuri hidastaminen on auttanut nä-

kemään, mikä on hyvä. Ja kun päätöksen saa tehtyä, moni asia helpottaa kummasti.

Valintana avoimuus

Pauliina Hatunen kertoo kysyjille mielellään taudista ja sen vaikutuksista elämään.

– Olen valinnut avoimuuden. Tiedän, että monet haluavat peittää sairautensa ja vaikeutensa, mutta itse olen todennut, että on helpompaa tulla näkyviin. Käytän esimerkiksi valkoista keppiä vieraissa paikoissa ja tilanteissa merkki-keppinä. Kommunikaatiota helpottaa, kun muiden ei tarvitse arvailla, miksi vaikka törmäilen esteisiin.

Ihmiset saavat ihan vapaasti päättää, miten suhtautua. En ota itselleni taakkaa toisten reaktioista.

Parantumaton sairaus vaatii sopeutumista paitsi sairastuneelta itseltään, myös hänen läheisiltään. Pauliinakin koki

sairautensa alussa, että joskus omaiset stressasivat enemmän, kuin hän itse. Hän on huomannut, että harvemmin tavattavat tuttavat voivat hämmentyä huomattessaan muutoksia hänen voinnissaan ja olemuksessaan.

– Ihmiset saavat ihan vapaasti päättää, miten suhtautua. En ota itselleni taakkaa toisten reaktioista, ja kerron mielelläni, jos jotakuta kiinnostaa, Pauliina toteaa.

Pauliina kertoo olleensa aina joustava ja rento luonne, ei kovin suunnitelmallinen. Tästä piirteestä on eittämättä ollut hyötyä tapahtumissa, joita ei olisi voinut ennalta nähdä.

– Minulle riittää, että ymmärrän tilanteeni, osaan käyttää apuvälineitä sekä tiedän mitä tukea on saatavilla. Koskaanhan ei tiedä, mitä tulee vastaan. Tiedostan tämän, mutta en jää vatvomaan. En huolehdi asioita pitkälle eteenpäin, vaan elän päivän kerrallaan ja luotan siihen, että asiat järjestyvät, Pauliina Hatunen toteaa. ■

AASILLA RATSASTAEN

Raamatun teksteissä esiintyy monia aikakaudelle tyypillisiä eläimiä. Raamatussa puhutaankin paljon ihmisten ja eläinten yhteiselosta, mutta eläimiä käytetään myös vertauskuvina.

TEKSTI REETTA LAAKSONEN

Luomiskertomuksen mukaan Jumala loi ihmisen ja asetti tämän viljelemään ja varjelemaan maailmaa. Tämän lisäksi Jumala vei kaikki villieläimet ja linnut ihmisen luokse, jotta ihminen antaisi niille nimen. Eri eläimet ovatkin arvokkaita Jumalan silmissä ja niillä kaikilla on tärkeä merkitys luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Raamatun tutuin eläin lie nee aasi, jonka selässä Jeesus

ratsasti pääsiäisenä Jerusalemiin.

Aasi on erinomainen kantojuhta ja sillä on hyvä oppimiskyky. Aasi muistaa reitit, joita se on kulkenut. Varsinkin keski-Israelin kukkulaisilla mailla aasi pärjasi paremmin kuin hevonen. Vanhan testamentin aikaan aasi olikin käytetty kulkupeli, mutta myöhemmin ylväät hevoset korvasivat aasit hallitsijoiden ja sotilaiden ratsuina.

Raamatun aasit eivät myöskään olleet tyhmiä, vaikka nyky-

kielessä aasia saatetaan käyttää haukkumasanana. Neljännessä Mooseksen kirjassa kuitenkin kerrotaan aasin olevan viisas. Jumala antoi Bileamin aasille kyvyn puhua ja aasin kerrotaankin estäneen isäntäänsä tekemästä tyhmyyksiä.

Monesti aaseista pidettiin parempaa huolta kuin ihmisistä – niin tärkeitä ne olivat. Kun aasin status kulkupelinä laski, alettiin aasia käyttämään nöyryyden ja vaatimattomuuden symbolina. ■

Pyhiinvallusreittejä kehitetään VALMENNUS-OHJELMAN AVULLA

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on mukana **Linnan Business Turnajaisten KASVU**-sarjassa. Keväällä alkaneen valmennusohjelman avulla seurakunta kehittää Hämeenlinnan alueelle pyhiinvaellusreittejä.

Tarkoitus on luoda monipuolisia reittejä eri kohderyhmille, niin seurakuntalaisille kuin Hämeenlinnassa vieraileville matkailijoille, kertoo pastori **Elias Riikonen**.

Riikonen osallistuu valmennuksiin yhdessä seurakunnan viestintäpäällikkö **Reetta Laaksosen** kanssa.

– Valmennuspäivien aikana olemme keskittyneet pyhiinvaelluskonseptin hiomiseen sekä syventyneet pohtimaan erityisesti tiettyjen kohderyhmien tarpeita ja kiinnostuksen kohteita, kuvailee Laaksonen.

Pyhiinvaellusreiteillä on tarkoitus hiljentyä luonnossa, kiertää keskustan historiallisissa kohteissa ja suunnitteilla on reitti myös melojille. Reitteihin yhdistetään tekstiä, kuvia, videota ja ääntä.

– Pyhiinvaellusreitit tehdään **CityNomadi**-palveluun, jota myös monet muut seurakunnat käyttävät. Se on käytäjälle ilmainen ja ohjaa kulkijaa läpi reitin, Laaksonen kertoo.

Ensimmäiset lapsille suunnatut pyhiinvaellusreitit julkaistaan elokuun alussa. Kirjepyhiskaveri Onni-karhu on lapsille entuudestaan tuttu, joten Onni näkyy myös lasten pyhiinvaellusreiteillä.

– Pyhiinvaelluksen ei aina tarvitse olla hiljaista kävelyä, vaikka sellaisiakin reittejä tulee olemaan tarjolla. Lasten reiteillä on huomioitu tekemisen tarve, jotta mielenkiinto pysyy yllä, Riikonen kuvailee. ■

OTA HETKI AIKAA, HILJENNY KUUNTELEMAAN ITSEÄSI, YMPÄRISTÖÄ JA JUMALAA.

Kautta aikojen ihmiset ovat kaivanneet pyhille paikoille ja taivaltaneet pitkiäkin matkoja päästäkseen pyhän äärelle. Tänä päivänä pyhiinvaellus on ennen kaikkea hiljentymistä ja kulkemista metsäpoluilla sekä kulttuurimaisemissa. Itse matka on yhä tärkeä osa pyhiinvaellusta.

Kaikki Suomen pyhiinvaellukset löydät osoitteesta **pyhiinvaellussuomi.fi**

MERIMIESKIRKON KESÄJUHLA järjestetään tänä vuonna Hämeenlinnassa 10.–11.8.

OHJELMA
[merimieskirkko.fi/
tapahtuma/
kesajuhla_2024/](http://merimieskirkko.fi/tapahtuma/kesajuhla_2024/)

Merimieskirkon jokavuotinen, elokuun toisena viikonloppuna pidettävä kesäjuhla on kaikille avoin ja ilmainen tapahtuma. Kesäjuhlapaikkakunta vaihtuu vuosittain ja tänä vuonna juhlaa vietetään Hämeenlinnassa.

Ohjelmassa on mm. keskustelupaneeli torilla, kahvia ja ruokaa, pääjuhla, kohtaamisia ja tervehdyksiä, musiikkiesityksiä ja yhteislaulua, sekä tietysti juhla-messu!

Merimieskirkon kesäjuhlilla on ollut tapana antaa viestiä ja evästys seuraavien juhlien järjestäjälle. Turussa 1983 keksivät *Martin merimieslähetyspiiriin* jäsenet antaa viestikapulaksi laivapoikanuken. Nuken teki **Eeva-Annikki Niemi**. *Elis*-nimen nukke sai pari vuotta myöhemmin kesäjuhlilla Uudenkaupungissa ensimmäisen suomalaisen merimiespapin **Elis Bergrothin** mukaan. Samalla syntyi ajatus saada Elik-selle kumppani.

Seuraavien juhlien isäntäpaikkakunnalla Seinäjoella esiteltiin laivapojan tyttöystävä, joka sai samalla nimekseen *Siru*. Nimen aiheena oli Seinäjoen oman tytön **Sirkka "Siru"**

Rantasen toiminta Gdanskin merimieskirkolla ja jo sitä ennen Lontoossa.

Näin syntyivät Merimieskirkon kesäjuhlien viestipari Elis ja Siru kuljettamaan historiallistakin tehtävää juhlilta toiselle. Tätä tehtävää he ovat hoitaneet pian neljä vuosikymmentä.

Ikä ei näytä Sirua ja Elistä rasittavan, vaan yhtä ryhdikkäinä ja siloposkisina he esiintyvät kuin ennenkin. Kuntokin on mitä parhain.

Siru ja Elis ovat jo saapuneet Hämeenlinnaan. Kesän ajan he tutustuvat kaupunkimme ja seikkailevat ihmetelemässä nähtävyyksiä. Sirun ja Eliksen kesäseikkailuihin pääset mukaan Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan Instagram ja Facebook sivuilla. Hämeenlinnan kesäjuhla päättää Merimieskirkon Kesäjuhla perinteen ja nuket pääsevät ansaituille eläkepäiville. ■

Bunkkeri sai kaksi uutta pelikonetta

Yhteisvastuukeräyksen ja Rengon Säästöpankkisäätiön avustuksella Bunkkeriin saatiin kaksi lainattavaa pelikonetta.

Huomasimme suurta tarvetta lainata pelikonetta nuorille, jotka käyvät Bunkkeri pelitilalla. Bunkkeri pelitilalla kävijämäärät olivat viime vuonna 3 400 nuorta ja keskimäärin illassa kävijöitä oli 26. Näiden nuorten keskuudessa vain harvalla on oma kone,

jota voisi ottaa mukaan lanileireille tai riparille, kertoo nuorisotyönohjaaja **Lasse Saraste**.

–Lahjoitukset mahdollistavat nuorten osallistumisen näihin tilaisuuksiin.

– Koneita lainataan nuorille, joiden katsomme hyötyvän toiminnastamme. Bunkkeri huolehtii lahjoitettujen koneiden

huollosta ja päivityksistä.

– Olemme todella kiitollisia lahjoituksista! Ilman niitä, ei koneiden hankinta olisi ollut mahdollista.

14-vuotias **Heikki Valkama** on yksi Bunkkerin vakikävijöistä ja hän vetää myös oma peliryhmää.

– Pelaaminen täällä on todella hauskaa ja on hyvä, että konetta saa nyt tulevaisuudessa lainata.

Bunkkeri pelitoiminta on tietokoneilla pelaaville nuorille suunnattua toimintaa. Toiminta on Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan ja Hämeenlinnan kaupungin ylläpitämää. Toiminnan kulmakivenä on pelitila ja **Lan**-leiri toiminta. ■

Syöksynsuun leirikeskushanke etenee

Syöksynsuun leirikeskuksen vanhan päärakennuksen purku alkoi toukokuussa. Purku kestää noin kuukauden. Rantasauna ja leirikirkko pysyvät käytössä purkutöistä huolimatta.

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi Syöksynsuun leirikeskuksen rakennuspiirustukset kokouksessaan 23.5.2024 ja niiden perusteella haetaan leirikeskukselle rakennuslupaa

Hämeenlinnan kaupungilta.

Syöksynsuun uusi majoitus- ja keittiörakennus on tarkoitus rakentaa vanhan leirikeskus- rakennuksen tilalle ja liittää se vuonna 2011 rakennettuun uudisosaan yhdyskäytävällä. Lei-

rikeskuksen kapasiteetti tulee olemaan 50 henkilöä.

Vanhaan leirikeskus- rakennukseen verrattuna uudessa majoitus- ja keittiörakennuksessa suurimmat muutokset koskevat majoitustiloja. Entisten 4–6

hengen huoneiden tilalle on suunniteltu neljän hengen huoneita, joissa jokaisessa on omat wc-tilat. ■

KALVOLAN MESSUT MUUTTUVAT SYKSYLLÄ

Sunnuntain klo 15 messu siirtyy pidettäväksi Kalvolan seurakuntatalolle. Messun jälkeen on usein kahvitarjoilu ja mahdollisuus juttuhetkeen. Muutoksen taustalla ovat seurakuntalaisten toiveet. Viikoittaiset tilaisuudet löydät: www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/tapahtumat

Kuva Tuomas Ikonen

Olemme TikTokissa!

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta on nyt myös TikTokissa nimellä **Kirkko Hämeenlinnassa**.

Tuttu naama yllättää TikTok-feediä selatessa. Sehän on **Elias Riikonen!**

Ristiriita-podcastin toinen vetäjä ja pappi Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa. Mutta Elias ei ole TikTokissa suinkaan vain huvin vuoksi, vaan työnsä puolesta.

– Lähdimme seurakuntana TikTokkiin, koska sen avulla tavoitamme ja kohtaamme sellaiset kohderyhmät, joita emme muutoin tavoita. Samalla periaatteella teimme aikoinaan tilit esim. Facebookiin ja Instagramiin, Riikonen kertoo.

Riikosen mukaan seurakunnalla on vastuu pysyä ajan tasalla siitä, missä ihmisiä kohtaa.

– Meidän pitää jalkautua ihmisten pariin ja olla helposti tavoitettavissa, niin kuin teemme muillakin alustoilla. Se on osa koko kirkon laajuista *ovet auki* -strategiaa.

Riikonen lopettaa toteamalla, että seurakunnan arki on yhä monelle todella vierasta.

– Meillä on myös tarjottavana tosi paljon sellaista sisältöä, mikä on aivan varmasti kiinnostavaa. Täällä (seurakunnassa) voi yllättävän helposti kuppautua ja unohtaa, ettei ta-

vallinen tallaa ja välttämättä tiedä, mitä me oikein teemme päivittäisessä työssämme. TikTok on alustana täydellinen avamaan esimerkiksi juuri tätä meidän arkeamme.

Elias ei tosin ole ainoa tuttu, jonka TikTokista voi nyt bongata. Tilillä näkyy Eliaksen lisäksi nuorisotyönohjaaja **Julianna Rantanen** ja viestintäasiantuntija **William Sohlström**. ■

Pientuloisille *Piristystä* -avustus starttaa

Diakoniatyö suunnaa tämän vuoden avustushakemuksen vähävaraisille aikuisille (20–64 v), koska heitä ei useinkaan huomioida eikä heitä varten kerätä avustusvaroja. Aikuisten elämäntilanteet saattavat kuitenkin olla vaikeita, esim. työttömyys,

avioero, puolison kuolema, vähävaraisuus, sairaudet, opiskelupaikan puute. Kevään aikana asiakkaiden avuntarve ei ole lisääntynyt, vaikka sähkölaskut ovat vieläkin erittäin suuria. Odotamme, mitä asumistuen, toimeentulotuen ja muiden tukimuotojen pienentymiset vaikuttavat ihmisten elämään. Toi-

saalta diakoniatyön asiakkaaksi tullaan usein viiveellä eli sitten kun muut tukimuodot on haettu tai selvitetty.

Lahjoituksen 18 000 euroa on antanut Hauhon Säästöpankkisäätiö. Osa lahjoituksesta käytetään pientuloisten avustuksiin ja osa virkistystoimintaan aikuisille. ■

uutisia kotimaasta

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**

Messujen ja jumalanpalveluksien osallistujamäärät vähentyneet

Kirkon työntekijöiden keskuudessa tehdyn kyselyn mukaan papeista vain 41 prosenttia pitää jumalanpalvelusta erittäin tärkeänä seurakuntatyön osana. Lopuille se on korkeintaan melko tärkeää. Luku on romahtanut, sillä kymmenen vuotta sitten yli 70 prosenttia papeista piti messua erittäin tärkeänä. Pappien motivaatiota laskee messujen kävijämäärien putoaminen.

Kuluvan vuoden tilastojen mukaan evankelisluterilaisen kirkon messujen viikoittaisia kävijöitä on vain 1 % kaikista kirkkoon kuuluvista, eli keskimäärin 35 000. Lukuja kasvattavat Ylen tv- ja radiolähetykset, joilla on viikoittain yhteensä 150 000 katsojaa ja kuuntelijaa.

Uusi suomennos psalmeista valmistui keväällä

Suomen Pipliaseuran psalmien käännöstyö hepreankielisestä alkutekstistä suomeksi on valmistunut. Psalmit 2024 on julkaistu osoitteessa raamattu.fi sekä Piplia-sovelluksessa. Psalmien elävä kieli saa suomennoksessa uuden vapaan muodon, alkuperää kunnioittaen. Uusi psalmisuomennos on samalla kertaa ymmärrettävää nykykieltä, uskollista vuosituhanasia vanhan tekstin sisällölle ja lisäksi runollisesti puhuttelevaa.

Psalmikäännöksen tekemiseen on osallistunut iso joukko akateemisesti ansioituneita asiantuntijoita. Pipliaseuran kääntäjät, eksegetiikan asiantuntija TT, FM Kirsi Valkama ja kieliasiantuntija FT Katja Seutu, työskentelivät hankkeessa päätoimisesti. Käännösprosessia he kuvaavat ainutlaatuisiksi.

Psalmien kääntämiseen ovat vaikuttaneet myös muut Vanhan testamentin kääntäjät ja hankkeen asiantuntijat Pipliaseurassa.

Vanhan testamentin VT2028-kääntäminen jatkuu vuoteen 2028 saakka. Hanketta rahoittavat Suomen Evankelis-Luterilainen kirkko ja Suomen Pipliaseura. Katolinen kirkko, ortodoksinen kirkko ja vapaakristillinen neuvosto kustantavat edustajien työskentelyn hankkeen ekumeenisessa ohjausryhmässä.

Avioliittokäsitystä koskeva kirkkojärjestyksen muutosesitys eteni kirkolliskokouksen valiokuntapohdintaan

Piispainkokouksen esitys kirkkojärjestyksen muuttamisesta avioliittokäsityksen osalta eteni kirkolliskokouksessa valiokuntien pohdittavaksi. Esityksessään piispat ehdottavat, että kirkkojärjestykseen lisätään säännös rinnakkaisista avioliittokäsityksistä. Toisessa avioliitto ymmärretään miehen ja naisen välisenä ja toisessa kahden henkilön välisenä. Käsitykset ovat teologisesti eri tavoin perusteltuja.

Esityksen hyväksyminen kirkolliskokouksessa vaatii taakseen kolme neljäsosaa edustajista. Kokouksessa esitys lähetettiin lakivaliokuntaan, joka pyytää lausunnon perustevaliokunnalta. Mietintö tulee käsittelyyn aikaisintaan ensi marraskuussa, jolloin kirkolliskokous kokoontuu seuraavan kerran. *Evl.fi*

VIHKIAIKOJEN VARAUS 31.5.2026 ASTI ON NYT AUKI

VERKKOPALVELUSSA
www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi/haat

NUMEROSTA 040 804 9333
(arkisin klo 9–12 ja 13–15)

*Jeesus sanoi:
"Minä olen ylösnousemus ja elämä.
Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin,
eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole."*

Joh. 11: 25-26

Hyvästit Rakkaalle

— hautajaisten järjestäminen surussa

Surun kohdatessa omaiset ovat usein voimattomia ja suru voi ottaa otteeseensa. Omaisilta tarvitaan kuitenkin voimia järjestää hautajaiset ja muistotilaisuus pois menneelle.

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN** KUVAT **MARIKA LJÄS**

Hautajaiset ovat tilaisuus, jossa kunnioitetaan vainajan muistoa ja tuetaan omaisia surun keskellä. Monille omaisille herää kysymyksiä siitä, miten järjestelyt etenevät ja mitä tulee ottaa huomioon tässä vaikeassa tilanteessa. Haastattelimme Parolantien Kukka ja Hautauspalvelun omistajaa **Jenna Leino**a ja pastori **Kalle Roinetta**, jotka jaakoivat neuvoja ja käytännön vinkkejä hautajaisten järjestämisestä.

– Ensimmäinen askel hautajaisjärjestelyissä on ottaa yhteyttä hautaus toimistoon, Jenna Leino kertoo.

– Me autamme kaikissa käytännön asioissa, kuten arkun ja uurnan valinnassa, tarvittavien lupien hankkimisessa sekä muistotilaisuuden järjestämisessä. Leino korostaa, että on tärkeää aloittaa järjestelyt ajoissa, jotta kaikki sujuu mahdollisimman sujuvasti.

Hautajaisia suunnitellessa on toivottavaa, että noudatetaan 2–3 viikon hautausaikaa. Tämä antaa riittävästi aikaa valmistella tilaisuutta ja kutsua läheiset koolle.

Hautajaiset voidaan järjestää kirkossa, kappelissa tai muussa soveltuvassa tilassa. Tilaisuus sisältää usein musiikkia ja virsiä, puheita sekä rukouksia.

Tilaisuuden päätteeksi vainaja siunataan.

– Läsnaolijat voivat jättää viimeisen tervehdyksensä laskemalla kukkia haudalle tai arkulle kappelissa, Roine sanoo.

– Jos kyseessä on tuhkaus, uurna lasketaan maahan myöhemmin sovittuna ajankohtana.

Hautajaisten jälkeen järjestetään usein muistotilaisuus, jossa vainajan läheiset kokoontuvat muistelemaan häntä yhdessä.

– Tilaisuudessa kunnioitetaan vainajan elämää ja muistellaan yhteisiä hetkiä, Roine kertoo.

Muistotilaisuudesta vastaa aina omainen.

Jenna Leino kertoo myös, että hautapaikalle voidaan myöhemmin pystyttää hautakivi tai muu muistomerkki.

– Hautaus toimistot auttavat muistomerkkin hankinnassa ja asennuksessa, hän lisää.

**Hyvin suunnitellut
hautajaiset
tarjoavat lohtua
ja mahdollisuuden
jakaa kauniita
muistoja.**

Hautajaiset ovat merkittävä tilaisuus, jossa vainajaa kunnioitetaan ja omaisille annetaan tilaisuus surra yhdessä. Surun keskellä on tärkeää muistaa, että apua on saatavilla ja hautaus toimiston asiantuntijat ovat valmiina tukemaan omaisia tässä vaikeassa elämänvaiheessa. Hyvin suunnitellut hautajaiset tarjoavat lohtua ja mahdollisuuden jakaa kauniita muistoja.

– Me olemme täällä tukemassa omaisia koko prosessin ajan, Jenna Leino vakuuttaa.

– Riittää, että omainen tulee hautaus toimistoon. Me hoidamme järjestelyt oikeassa järjestyksessä.

Jenna Leino auttaa ihmisiä hautajaisjärjestelyissä surun keskellä.

Hautajaisjärjestelyt voi myös aloittaa ottamalla ensin yhteyttä myös seurakuntaan. Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan palvelutoimistossa neuvotaan kaikissa

hautajaisiin liittyvissä asioissa. Valitsetpa kummin tahansa, niin muista, että yksin et jää surujärjestelyjen kanssa. ■

>>

OHJEITA HYVÄÄN HAUTAUSTAPAAN

Kuolemantapauksen satuttua on surunkin keskellä ryhdyttävä käytännön toimiin hautaamisen järjestämiseksi. Hautausjärjestelyt voidaan aloittaa välittömästi henkilön kuoltua. Käytännön järjestelyissä voi kääntyä hautaus toimiston tai vainajan kotiseurakunnan puoleen. Suositeltu hautaamisaika on 2–3 viikkoa kuolemasta, joka on myös vainajaa kunnioittava tapa.

HAUTAUSLUPA

Ennen hautausta tarvitaan hautauslupa. Henkilöä viimeiseksi hoitaneelta lääkäriltä saadaan hautausta varten hautauslupa. Sairaalasta se annetaan joko asiaa hoitaville omaisille tai hautaus toimiston edustajalle. Hautauslupa toimitetaan siihen seurakuntaan, jossa vainaja haudataan tai tuhkataan.

Hautajaisjärjestelyt on hyvä aloittaa jo ennen hautauslupaa.

HAUTAJAISJÄRJESTELYT

Hautajaisjärjestelyihin kuuluu päättää:

- Mihin haudataan?
- Mikä on hautaustapa ja -aika?
- Millainen siunaus- ja muistotilaisuus pidetään?

Hautaus toimistoista voi ostaa arkun ja uurnan. Muistolehtoon kätkevä tuhka ei tarvitse uurnaa. Hautaus toimiston henkilökunta huolehtii vainajan kuljetuksesta hautausmaiden yhteydessä oleviin säilytystiloihin.

MIHIN HAUDATAAN?

Vainaja voidaan haudata Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan alueella Ahveniston, Vuorentaan, Vanajan, Rengon tai Kalvolan hautausmaalle. Muut seurakuntayhtymän hautausmaat ovat Hauholla, Lammilla ja Tuuloksessa.

HAUTAUSTAPA

Perinteisessä arkuhautauksessa arkku kannetaan toimituksen jälkeen kirkosta tai kappelista omaisten saattamana ja lasketaan haudataan. Arkku voi myös jäädä kirkkoon tai kappeliin, josta hautaus toimisto siirtää arkun hiljaisuudessa ilman omaisten järjestämiä kantajia.

Tuhkahautauksessa tuhkausta edeltävä siunaustilaisuus voidaan järjestää kappelissa. Tuhkahautauksessa arkku jätetään tilaisuuden päätyttyä kappeliin, josta se siirretään tuhkattavaksi. Omaiset voivat myös halutessaan kantaa arkun hautausautoon. Omaiset vievät toimituksen jälkeen kukat tulevalle hautapaikalle, muisto- tai uurnalehtoon.

Tuhkan hautaaminen tapahtuu erikseen sille varattuna aikana. Hautaus toimilain mukaan tuhka on haudattava vuoden kuluessa tuhkaamisesta tai muulla tavoin sijoitettava pysyvästi yhteen paikkaan.

TUHKAN HAUTAAMINEN UURNA- TAI MUISTOLEHTOON

Muistolehto on hauta-alue, jossa ei ole omaa nimettyä ja näkyvää hautapaikkaa. Hautaaminen muistolehtoon tehdään seurakunnan toimesta ja hautasija on vain seurakunnan tiedossa. Hauta-alueella on yhteinen muistelupaikka. **Uurnalehtoon** vainajan uurna haudataan omalle paikalle. Uurnalehtoon voi hankkia oman hautakiven. Lisäksi Vuorentaan hautausmaalta löytyy muistouurnalehto, jossa on käytössä yhteinen muistomerkki.

SIUNAUSTILAIKUUS KAPPELISSA TAI KIRKOSSA

Siunaustilaisuudessa omaiset voivat tervehtiä ja ottaa vastaan osanoton ilmaisuja kappelin odotustiloissa tai vasta muistotilaisuudessa. Kirkkoon tai kappeliin sijoitetaan istumaan siten, että lähiomaiset tulevat eteen oikealle, heidän jälkeensä muut sukulaiset. Vanhan perinteen mukaan ovat eteen vasemmalle asettuneet työnantajan ja työtovereiden edustajat, ja heidän taakseen ystävät ja tuttavat. Kukkalaatit ja päällysvaatteet voi ottaa mukaan kappeliin.

Siunaustilaisuuden ohjelma sovitaan siunaavan papin kanssa.

Siunauksen peruskaava on seuraava:

alkumusiikki → virsi → kukkien lasku → virsi → siunaus → virsi → päätös- tai saattomusiikki

Pappi on yhteydessä vainajan omaisiin hyvissä ajoin ennen siunaustilaisuutta.

MUISTOTILAIKUUS

Siunaustilaisuutta seuraava muistotilaisuus voidaan järjestää seurakunnan tiloissa, kodissa, ravintolan kabinetissa tai muussa sopivassa paikassa.

Muistotilaisuutta ei ole pakko järjestää ja sen tyylikin on vapaa – usein vainajaa muistellaan jakamalla tarinoita ja yhteisiä muistoja ja juodaan kahvit.

MUISTOMERKKI

Hautakiven hankkimisessa ei tule kiirehtiä. Maan painumisen vuoksi on parempi, että hautakivi asennetaan vasta vuosi hautauksen jälkeen. Seurakuntayhtymä laittaa uudelle haudalle hautauksen yhteydessä valkoisen puuristin, joka poistetaan, kun muu muistomerkki tuodaan tai viimeistään vuoden kuluttua hautauksesta. Kiven saa tuoda haudalle 1.6.–31.10. välisenä. Muistomerkin pystyttämiseen on hankittava lupa, jota varten on esitettävä suunnitelma siihen tarkoitukseen varatulla kaavakkeella. Lupalomakkeita saa hautaus toimistoista ja kivilikkeistä.

Vieraana vieraillla MAILLA

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan lähetys- ja kansainvälisyystyön ohjaaja **Paula Harju** osallistui Suomen Lähetysseuran kasvatuksen opintomatkalle.

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN/PAULA HARJU** KUVAT **PAULA HARJU**

Thaimaan kuumuudessa aika tuntuu pysähtyvän. Aurinko paistaa kirkkaana ja kultaisena, ja sen säteet tanssivat palmujen lehdillä. Ilma on raskas ja lempeä, täynnä trooppisia tuoksua...mutta myös saasteita. Opintomatkalaiset ovat saapuneet Thaimaahan.

Matkan tarkoituksena oli kohdata paikallisia luterilaisen kirkon kasvatus-työssä mukana olevia seurakuntalaisia ja työntekijöitä, vahvistaa globaali- ja lähetyskasvatusta, sekä saada tietoa alueen ympäristöhaasteista ja niiden vaikutuksista lasten ja nuorten elämään.

– Lisäksi halusin nähdä konkreettisesti, mitä seurakuntien keräämillä varoilla saadaan aikaan, Harju sanoo.

Opintomatalla tavattiin Suomen Lähetysseuran kautta Thaimaassa työskenteleviä suomalaisia, mukaan lukien Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan etätyötoveri **Päivi Liljan**.

– Ensikosketus Aasiaan oli trooppinen, sumuinen, ystävällinen ja hektinen, mutta silti hidas. Kaikki aistit olivat aktiivisessa käytössä, ja ilman-

saasteet sekä yli 42 asteen lämpötila loivat omanlaisensa kokemuksen.

– Vierailimme Bangkokin luterilaisissa seurakunnissa, teologisessa seminaarissa, luterilaisen kirkon päiväkodissa sekä Immanuel-seurakunnassa ja -musiikkikoulussa. Matkamme ulottui myös Mekongjoen varrella sijaitsevaan Isanin alueeseen ja Laosin vastarannalla olevaan Mukdahaniin.

Vastavuoroisuuden taito

Opintomatalla oppiminen ja opettaminen olivat vastavuoroisia.

– Paikallisissa kouluissa koulutimme toiminnallisten menetelmien käyttöä, kuten selkään piirrettyjä rukouksia, lattiakuvamenetelmää ja Bibliodraamaa yhdessä seurakuntien kasvatus-työntekijöiden kanssa. Paikalliset opettivat meille puolestaan pelejä ja leikkejä sekä kertoivat kirkon ja seurakuntien tilasta, haasteista ja mahdollisuuksista.

Myös Thaimassa ympäristöasioista puhuminen oli tärkeää, sillä paikallisten nuorten tietämys luonnonsuojelusta oli ohutta.

– Opetimme *Paimenpsalmin* kautta nuorille, kuinka meidän tulisi varjella luomakuntaa. Kun Suomessa ilmanlaatuindeksi oli 22, Bangkokissa indeksi oli ylärajoilla 126, Harju kertoo.

– Valtava muovin määrä vihastutti ja huolestutti. Jokainen asia pakattiin muoviin ja kertakäyttökulttuuri oli valitsevaa. Opetustuokiossamme viestinä olikin *”No plastic please”*. Muistutimme lapsia ja nuoria, että asia ei ole heidän vikansa, mutta he voivat olla avain muutokseen.

Kirkkojen erot ja yhteistyö

Thaimaan luterilainen kirkko on pieni, siihen kuuluu 30 seurakuntaa, 54 työntekijää ja noin 5 000 jäsentä. Seurakunnan toiminnasta vastaavat työntekijöiden lisäksi vapaaehtoiset. Seurakuntalaisten järjestämä oma toiminta oli rikasta ja yhteisöllistä. Tällainen yhteisöllinen toiminta ja diakoninen palvelu, kuten hökkelikylässä asuvan naisen katon uusiminen, olivat hienoja esimerkkejä siitä, kun kaiken ikäiset seurakuntalaiset osallistuivat tehtävään. ■

lähetystyössä

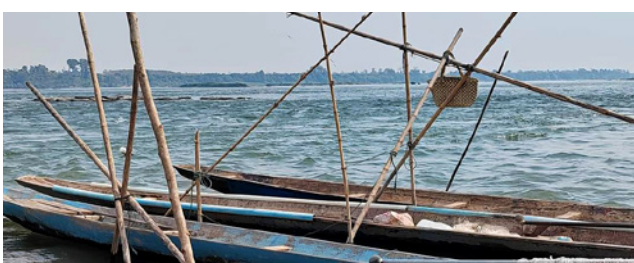
Uusi aika Thaimaassa

Miljoonakaupungissa on yllättävän helppo unohtaa olevansa suurkaupungissa. Sitä löytää hyvät reitit, suosikkikohteet, parhaan kookosmyyjän ja oman kampaajan aika nopeasti. Oppii pian, mistä kaupasta saa hyvää leipää ja miltä torilta kannattaa hakea hedelmät. Katukoirat ja -kissat tulevat tutuiksi ja sitä huolestuu, jos niitä ei näykään vähään aikaan. Kotikadun kaaoksesta tulkinnot saa kerta toisensa jälkeen hymyn huulille. Pian lakkaa ihmettelemästä miten samaan aikaan on mahdollista olla kaaosta ja järjestystä.

Sitten tulee hetkiä, mieleen jääviä kuvia, jolloin muistuu mieleen, että kaupungilla on kookoa ja sinne mahtuu monta kerrostumaa. Koditon nukkumassa bussipysäkillä viiden tähden hotellin edessä. Ruuhkassa seisova ambulanssi hälytysajossa. Työntekijä bambutikkailla järjestämässä sähköjohtoja. Luksusbrändejä toisensa jälkeen jättimäisissä ostoskeskuksissa. Valtion virastotalo, joka on kooltaan kuin lentokenttä ja jossa on luonnollisesti juoksurata. Hotellirakennuksen kerroksessa 84 ihmestellen mistä kaupunki alkaa ja mihin se päättyy.

En ole varma, milloin uusi työ lakkaa olemasta enää uusi. Joka tapauksessa vuosipäivä uudessa työssä tuli ja meni. Tähän vuoteen mahtuu paljon ja vähän enemmän. Monta hetkeä antaisiin pois. Kuitenkin päällimmäisenä on kiitollisuuden tunne tästä mahdollisuudesta tehdä itselle päivä päivältä merkityksellisempää työtä. Monta kuvaa on vielä näkemättä ja hetkeä kokematta. Seikkailu jatkuu.

Päivi Lilja
Suomen Lähetysseuran
ulkomaantyöntekijä
Thaimaassa ja Myanmarissa

Perheneuvonnan arkea

TULOSY: vuorovaikutusongelmat

Perheneuvonta täyttää tänä vuonna 50 vuotta. Sen kunniaksi Kotikirkko-lehdessä julkaistaan kolmiosainen kirjoitussarja Perheneuvonnan arjesta.

Perheneuvojan vastaanotolla kuulen pariskunnan kertovan repivistä riidoista. Tilanne on alkanut näennäisesti pienistä ja arkisista asioista: tiskikoneen täyttämisestä, kodin siisteydestä, ajankäytöstä. Riidassa on otettu esille kaikki mahdolliset koskaan tapahtuneet kurjuudet. Riidassa käytetään sanoja "aina sinä" ja "et koskaan". Myös suku voi olla esillä: "äitisiikin on sellainen". Riidassa käytetään henkistä väkivaltaa ja heitellään sanan puukkoja. Riitaa on vaikea päättää ennen kuin voitto on saatu. Riita on voinut päättyä mykkyyteen ja vetäytymiseen.

Riittelijöiden alkusykäys on ajatus siitä, että ei tämän näin pitänyt mennä ja että tuo toinen toimii sietämättömästi, ärsyttävästi sekä ei ajattele minun kokemustani ollenkaan. Ei riidellä enää asioista, vaan toisen persoonasta ja kyvyttömyydestä ymmärtää itseä.

Parisuhteen ristiriidoissa aikuinen ihminen voi käyttäytyä todella huonosti. Kun huono vuorovaikutus jatkuu pitkään, ollaan helposti eron partaalla. Puolisot ajautuvat viha-asetelmaan ja reaktio toiseen on syyttävä, vetäytyvä ja kriittinen. Puolisot eivät enää yritä ymmärtää toisiaan, vaan reagoivat. Arjen asiat voivat hoitua, kauppalistat ja lapset. Muuten vuorovaikutus on etäistä ja nukumaan päädytään sängyn eri laidoille tai sohvalle.

Miten tällaista tilannetta voi ymmärtää? Kun olemme vaikeuksissa läheisessä kiintymyssuhteessa, on stressitasomme

korkealla. Kiintymyssuhteen menettäminen tai pelko sen menettämisestä on mielelle sama kuin olisimme vaarassa. Mieli on seudulla, jossa hiippailee petoja. Nyt vain tämä peto on mielessä, ei fyysisesti olemassa. Kun olemme vaarassa, meissä toimii puolustusjärjestelmä, jolla on kolme reaktiotapaa: taistelee, hyökkää, pakene. Kun nämä ovat päällä, on turvatonta. Aivoissa toimivat kaikille nisäkkäille ominaiset alemmat aivoalueet. Ajattelu, empatia, näkökultien valinta eivät ole mahdollisia. Juuri näitä edellä mainittuja tarvitsimme, kun mielessä hiippailee peto. Miten silloin rauhoitutaan ja saadaan turvaa? Miten saadaan kiinni siitä, että tässä ei ole mitään hätää?

Parisuhteen ristiriidoissa aikuinen ihminen voi käyttäytyä todella huonosti. Kun huono vuorovaikutus jatkuu pitkään, ollaan helposti eron partaalla.

Toinen tapa miettiä tilannetta on hienosti sanottuna toisen erillisyyden ymmärtäminen. Suhteessa kaivataan ymmärrystä, kuuntelua ja nähdäksi tulemista. Toinen ihminen kuitenkin aina ymmärtää asiat hänen omalla tavallaan ja näkee asiat omasta näkökulmastaan. Tästä voi tulla kokemus, että toinen ei tajua, ei edes yritä ymmär-

tää. Toinen myös toimii omien ajatustensa mukaisesti eri lailla kuin itse toimisi. Kun toinen toimii näin, se ei ole tahallista ohittamista tai mitätöimistä. Ohiteuksi ja mitätöidyksi tulemisen kokemus on kuitenkin vahva. Puolisot ärtyvät siitä, kun tuo toinen tekee kaiken väärin. Silloin heräävät tunteet, että en kelpaa, teen aina väärin, olen vääränlainen. Toisen erilaisuuden ymmärtäminen on vaikeaa.

Miten sitten tästä voi päästä eteenpäin? Pääsemällä ystävälliseen vuorovaikutukseen asiat ovat paljon helpompia. Tässä ei koh-

data ainoastaan järjen tasolla, vaan puhutaan omista henkilökohtaisista asioista, kokemuksista ja tunteista. Lauseet alkavat sanoilla: "Minä ajattelen/koen/ tunnen näin...mitä sinä?", "Pyydän sinulta, että...", "Olen pahoillani, anteeksi...", "Mitä sinä tästä ajattelet...", "En ymmärrä...", "Tulee paha mieli tästä...". Syntyy vastavuoroista ystävällistä puhetta, jossa etsitään yhteistä ymmärrystä ja jossa tutustutaan toisen tapaan ajatella ja toimia. Toimintatavoissa etsitään empaattista suhtautumista, myötätuntoa ja hyväksyntää.

Silloin voidaan myös miettiä, miten antaa toiselle lohdutusta ja tulla itse lohdutetuksi.

Sari Paanu, perheneuvoja

Kuva Mikko Heia

Kuva Marika Jips, AI

VUONNA 2023 HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNNASSA...

84

paria vihittiin
avioliittoon

6

parin avioliitto
siunattiin

Vanajan

kirkko oli
suosituin
hääkirkko

682

hautaun
siunausta

248

kastettua

KYSYMYKSIÄ NUORILLE

Maanantaisin puoli viidestä puoli kahdeksaan kaksi vapaaehtoista terapeuttia päivystää **Ohjaamolla** ja tapaa 16–29-vuotiaita nuoria.

**WALK
IN TERAPIA**

Yleisimmät syyt tulla juttelemaan terapeutin kanssa ovat kävijäpalautteiden perusteella mieliala, tunteet, kriisit, voimavarat ja arjenhallinta. Terapeutteja sitoo salassapitovelvollisuus emmekä kirjoita muistiinpanoja, joten asiat pysyvät visusti salassa.

Kun muutin Hämeenlinnaan, kaipasin nuoria ja monikulttuurisuutta. Näin joku syksy lehti-ilmoituksen ja minut valittiin **Walk in**-terapeuttien porukkaan. Nykyään meitä vapaaehtoisia on kolmisenkymmentä, ja lähes poikkeuksetta saadaan terapeutit paikalle, sillä vuorot täyttyvät nopeasti.

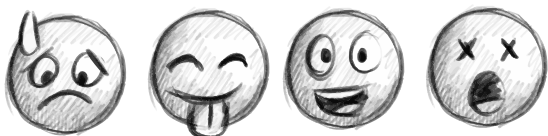
Terapiaistunto alkaa, esittäydyn ja laitan herätyskellon soimaan. Nukuttaako? Ei! Meillä on lähes tunti aikaa uppoutua asioihin, joista nuori tahtoo jutella. Ensimmäinen kysymykseni kuuluu usein: *Mitä haluaisit, että tapaamisen aikana tapahtuisi, jotta lähtisit tyytyväisin mielin kotiin?*

Elämäkokemus, vaikeudet ja niistä selviytyminen vahvistavat ymmärrystä itseä ja muita kohtaan. Sain keski-ikässä adhd-diagnoosin ja tajusin, miten moniin asioihin se vaikuttaa. Polku on joskus mutkikas. Meitä tyttöjä ja naisia, joiden ongelmat eivät näy ulospäin, ei edelleenkään tunnisteta kouluissa, työelämässä ja terveydenhuollossa. Tutkittua tietoa on onneksi runsaasti saatavilla.

Meille terapeutille voi kertoa myös asioista, mistä haaveilee, mikä tuo iloa ja mistä on salaisesti onnellinen. Parhaat ideat kertoo nuori itse, terapeutti esittää ne kysymykset.

Mitä sellaista olet tehnyt aikaisemmin, mikä auttoi eteenpäin? Mistä vanhempasi, ystäväsi, lemmikkisi tai naapurisi huomaasi, että tänään menee hyvin?

Iloa päivääsi!
Mari Haataja

ONNI-KARHUN OMA PALSTA

Moikka!

Mä oon Onni-karhu ja tää on mun ikioma palsta! Wau! Täällä me voidaan yhdessä miettiä erilaisia asioita, kysellä ja ihmetellä.

Millaisia asioita sä teet illalla ennen nukkumaanmenoa? Mä syön iltapalan (yleensä marjoja, puuroa ja hunajaa), käyn iltapesulla pesemässä kaikki tassut ja nassun sekä hampaat. Sitten mulle luetaan iltasatu ja mä rupeen nukkumaan. Ainiin! Mä unohdin yhden tärkeän asian: iltarukouksen.

Rukoillaanko teidän perheessä iltarukousta? Tiedätkö, mikä on iltarukous? Mä tiedän, että rukoileminen tarkoittaa juttelemista Jumalalle. Iltarukouksessa voi kertoa päivästä, kiittää ja pyytää, että Jumala pitäis huolta kaikista rakkaista. Mun mielestä on kiva käydä nukkumaan, kun on rukoillut ensin iltarukouksen. Iltarukouksen voi sanoa ääneen tai sitten hiljaa mielessään. Jumalalla on niin hyvä kuulo, että se kuulee ihan kaikenlaiset rukoukset.

Iltarukouksia on tosi monia erilaisia, esimerkiksi tämä: Minä lapsi pienoinen, aamuin illoin rukoilen. Pienet kädet yhteen liitän, Taivaan Isää aina kiitän. Suojaa meitä kaikkia, pieniä ja suuria.

Arvaa mitä! Mä keksin ihan oman iltarukouksen, johon kuuluu pieni leikki:

Hyvää yötä, Jumala
(*vilkutetaan*)
mä oon menossa nukkumaan.
(*laitetaan silmät kiinni ja molemmat kädet toiselle poskelle*)
Kiitos, että tänäänkin,
(*laitetaan kädet toisiaan vasten*)
oma lapsesi olla saan.
(*halataan itseä*)
Pidä huolta perheestä ja kaikista rakkaista.
(*laitetaan käsi sydämelle*)
Älä anna tulla kesäyönä pakkasta.
(*nipistellään kevyesti omia jalkoja*)
Aamen.

Terveisin

KIRKON PERHENEUVONTA – työtä rakkauden puolesta jo 80 vuotta

Kirkon perheneuvonta viettää tänä vuonna 80-vuotisjuhlavuotta. palvelulle on jatkuvaa tarvetta, sen osoittavat kasvavat asiakasmäärät.

Vuonna 2023 perheneuvonnan asiakasmäärä kasvoi edellisvuodesta yli 560 asiakkaalla. Yhteensä asiakkaita oli lähes 18 000. Suurimpana tulostyönä perheneuvontaan olivat edellisvuosien tapaan vuorovaikutusongelmat. Toiseksi suurimpana syyinä olivat erokysymykset.

Vuonna 2023 perheneuvonnan asiakkaista 35 % oli 30–39-vuotiaita. Perheasioiden sovittelun määrä kasvoi selkeästi. Perheasioiden sovit-

telussa annetaan apua ja tukea silloin, kun vanhemmat pohivat eroa tai ovat jo eronneet. Perheasioiden sovittelun tarkoituksena on turvata lapsen asema ja auttaa vanhempia ratkaisemaan ristiriidat sovittelemalla.

Perheneuvonnassa kerätään säännöllisesti valtakunnallista asiakaspalautetta, johon vuonna 2023 vastasi 847 henkilöä. Asiakaspalautteeseen vastanneet olivat tyytyväisiä siihen, että keskusteluissa puhuttiin itselle tärkeistä asioista sekä

siihen, että tuli kuulluksi ja ymmärretyksi. Lisäksi asiakkaat olivat tyytyväisiä sekä yhteydenottoon että ajanvaraukseen.

Palautteiden keskiarvo oli 4,7 asteikolla 1–5. Esimerkiksi väittämä ”ensimmäinen käynti järjestyi riittävän nopeasti” sai keskiarvon 4,3 ja väittämä ”tilanteeni helpotti” arvon 4,2. Avoimista vastauksista kävi ilmi, että perheneuvonnan ammatillaisiin oltiin erittäin tyytyväisiä, samoin kun siihen, että kirkko tarjoaa palvelua maksutomasti. ■

**Työtä
rakkauden
puolesta
jo 80 vuotta**

KIRKON PERHENEUVONTA[†]
KYRKANS FAMILJERÅDGIVNING

Hämeenlinnassa tapahtunutta:

ERI SUKUPOLVET JUHLIVAT VAPPUTAPAHTUMASSA

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan vapputapahtuma Poltinahon seurakuntatalolla houkutteli paikalle monen sukupolven edustajia. Paikalle saapui niin paikallisia perheitä kuin vastamuuttaneita asukkaita, vauvasta vaariin.

Elina ja Edvin Kuikka olivat yksi monista perheistä, jotka osallistuivat tapahtumaan. – Tämä tapahtuma on tullut meidän perheellemme todella mieleiseksi. Kiva henkilökunta ja mukavat ihmiset ympärillä tekevät tästä mukavan kokemuksen.

Kuikan perhe käyttää paljon seurakunnan palveluja. Perhekerhon lisäksi perheen äiti on käynyt Mamaloungessa, jonka tarkoituksena on mahdollistaa äitien keskittyminen omaan itseensä. Lapsille on varattu ryhmän ajaksi lastenhoito.

Vastikään Hämeenlinnaan muuttanut **Karoliina** saapui paikalle siskonsa ja siskonlastensa kanssa. Heidän tarkoituksenaan oli tutustua uuteen kotikaupunkiinsa ja viettää mukavaa aikaa yhdessä. – Tämä on ollut lapsille todella kiva tapahtuma! Vaikka olemme vielä tuoreita hämeenlinnalaisia, olemme jo huomanneet, että seurakunnalla on todella paljon tarjontaa eri sukupolville.

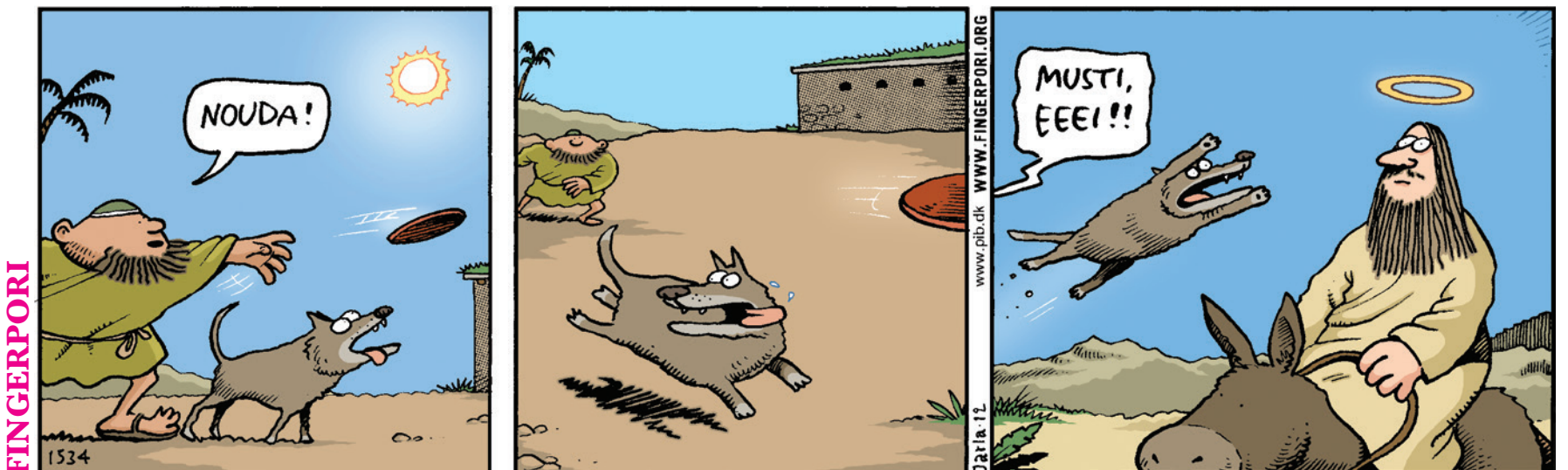
Vapputapahtumassa erityismaininnan sai maksuton brunssi. – Ruoka oli erinomaista, ja erityisesti pomppulinna oli lasten suosikki, Karoliina kertoo hymyillen. – Joulun aikaan kävimme paljon seurakunnan tilaisuuksissa, ja on hienoa nähdä, että he järjestävät myös näitä lapsiperheille suunnattuja tapahtumia. On tärkeää, että lapsille on paljon aktiviteetteja ja toimintaa tarjolla.

Tapahtuman järjestelyihin osallistunut seurakunnan työntekijä, osallisuuden ja vapaaehtoistoiminnan ohjaaja **Elina Virtanen** oli tyytyväinen tapahtuman suosioon ja onnistumiseen.

– Tapahtuman suosio yllätti meidät todella positiivisesti. On hienoa nähdä, miten tällaiset tapahtumat tuovat yhteen erilaisia perheitä ja asukkaita. Näemme tärkeänä osana seurakunnan toimintaa tarjota paikka, missä ihmiset voivat kokoontua ja nauttia iloisista hetkistä myös seurakuntayhteisönä, hän kertoo.

– Olemme saaneet paljon positiivista palautetta ja toiveita vastaavista tapahtumista tulevaisuudessa, joten jatkamme innolla tämän kaltaisten tilaisuuksien järjestämistä.

KOTIKIRKKO 2/2024 | Hämeenlinna-Vanajan seurakunta | www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

JULKAISIJA
Hämeenlinna-Vanajan
ev. lut. seurakunta
71. vuosikerta

TOIMITUS
Raatihuoneenkatu 19
13100 Hämeenlinna
kotikirkko@evl.fi

PÄÄTOIMITTAJA
Reetta Laaksonen
reetta.laaksonen@evl.fi
040 804 9325

TOIMITUSSIHTEERI
ILMOITUSMYYNTI
Anu Iso-Kokkila-Vähänen
anu.iso-kokkila-vahanen@evl.fi
040 804 9326

TAITTO JA KUVANKÄSITTELY
MI Suunnittelu, Marika Ijäs

KANSIKUVA Marika Ijäs

PAINO Botnia Print

JAKELU
Jakelujuniorit Oy ja
Posti Oy

JAKELUHUOMAUTUKSET
Jakelujuniorit Oy, jakelupalaute.fi

SEURAAVA NUMERO
7. elokuuta 2024

FB: [hameenlinnavanajanseurakunta](https://www.facebook.com/hameenlinnavanajanseurakunta)
IG/TikTok: Kirkko Hämeenlinnassa

